

HØRINGSUTTALELSE fra Ås kommune om NOU 2009:22:

Det du gjør, gjør det helt.

Innstilling fra utvalg for bedre samordning av tjenester for utsatte barn og unge.

Uttalelsen kommer en uke etter fristen som er avtalt med Solveig Valseth, forespørsel pr. mail 31.08.10, og tilbakemelding på telefon 01.09.10.

Uttalelsen er utarbeidet i kommunens helse og sosialetat.

Kap. 1:

Vi mener det er veldig bra at det blir satt fokus på at barn og unge skal få helhetlig og koordinert hjelp til rett tid, og at tiltakene bør ligge på et lavest mulig nivå.

Utfordringene som er skissert som vi kommer tilbake til i de neste kapitlene, er velkjente og dagligdagse. Vi mener det vil være formålstjenelig med lovendringer for endringer i holdninger og kultur.

Kap. 2: Dagens oppgave og ansvarsfordeling:

Utfordringer i tiden fremover er at det er flere barn og unge som er i behov av offentlige tjenester, og samtidig sammensatte tjenester. Vi ser en tendens i kommunen at hjelpebehovet er mer sammensatt. Utfordringer på det sosiale og/eller atferdsmessige gjør seg gjeldende både i og utenfor skolen, og dette reguleres av forskjellige lovverk; opplæringsloven, lov om sosiale tjenester, barnevernloven og lov om psykisk helsevern. Det er ikke pålitelige oversikter som forteller hvor mange som mottar tjenester fra flere instanser.

En annen tjeneste som er lite berørt her, er den tradisjonelle miljøarbeidertjenesten (tjenester til psykisk utviklingshemmede), men som vi mener vi har god erfaring med, også overfor målgruppen i denne høringen. Måltrettet miljøarbeid har vi gode erfaringer med både overfor ungdom som tradisjonelt sett får tjenester jfr barnevernloven, og psykisk syke som får tjenester jfr kommunehelsetjenesteloven eller lov om psykisk helsevern.

Kap.3: Beskrivelse av samhandling om tjenester for utsatte barn og unge:

Landets kommunene er forskjellig organisert, og det gir forskjellige utfordringer til samarbeid, internt og på tvers av kommunegrensene. Det er interessant at det kommer frem at organisering, faglige - og kulturelle forskjeller mellom ulike faggrupper er en medvirkende suksessfaktor for godt samarbeid.

Skolen er og har vært leverandør av spesialkompetanse på tilrettelegging av opplæring etter opplæringsloven. En ser at ungdommens problemer ikke er avsluttet kl.14, men hjelpebehovet er på andre arenaer også. Disse glidende overgangene er det viktig å hjelpe ungdommene med å takle.

Ansvarsgrupper og individuell plan er gode redskaper som blir brukt i kommunen. Det en kan se er at sektorinndeling og økonomi kan være avgjørende om videre saksgang og effektivering av tiltak.

Kap. 4: Taushetsplikten – utveksling av informasjon som forutsetning for koordinering av tjenestetilbudet

Kommunen mener dagens lovverk er ryddig og greit å forholde seg til. Det er muligheter innenfor det, og med samtykke fra bruker/pårørende, kan en i de fleste saker innhente nødvendig informasjon,.

Kap. 5: Sentrale utfordringer – utvalgets vurderinger:

Individuell plan: For at dette skal være et effektivt redskap må det forankres i alle alle aktuelle lover, også i opplæringsloven. Det må også legges inn tidsbruk og økonomi til at ansatte har anledning til å kunne utføre denne jobben. Økonomi oppleves som det største hinderet der det er uenigheter. Hvert tiltak har en prislapp, og dessverre kan økonomien bli styrende for det tiltaket barnet/ungdommen får.

Terskelen for tilgang til psykisk helsehjelp oppleves høy:

Det er pr. i dag ikke klart nok hvem som bestiller eller forventer hva fra psykisk helsetjeneste; skole/barnehage, PP-tjeneste, barnevern, foreldre, fastlege, ansatte innenfor sosialtjenesten ”bestiller” psykisk helsehjelp – hvem vurderer? Her burde det være en faginstans som tok imot førstehenvendelsen, gjorde en kartlegging/vurdering for å vite hva som er riktig instans for evt. tiltak.

Tidlig intervensjon:

Viktig å understreke plikten alle ansatte har til å melde til andre faginstanser når det er aktuelt.

Spenningsnivå mellom forvaltningsnivå:

Her burde det vært mulighet for å åpne opp for tverrfaglighet innenfor tjenestene.

Ansette psykisk helsearbeidere innenfor barnevernet og visa versa. (Er ikke det opp til kommunen?)

Det burde være en pott økonomisk på statlige tiltak. Dette oppleves som det største hinderet der det er uenigheter. Hvert tiltak har en prislapp, og dessverre kan det bli styrende for det tiltaket barnet/ungdommen får, og at det er likebehandlingsprinsippet som er med på å styre det tiltaket som iverksettes.

Fragmentert lovverk gir uklarheter for brukerne og hindrer samarbeid:

Et fragmentert lovverk gir utfordringer både overfor bruker og ansatte i.f.t. ”eget område”.

Her burde det vært mer enhetlig tjenestetildeling, som gjorde kartlegginger og vurderinger for videre tjenestetildeling.

Finansieringssystemene kan hemme muligheten for samarbeid:

Organisering av tjenestene etter lovverk viser seg utfordrende. Dette blir en begrensning i økonomiske stramme tider. Mener at en modell der en enten fristiller en del midler eller har større muligheter til overføringer på tvers av sektorer ville stimulert til mer samarbeid på tvers.

Kap. 6: Utvalgets forslag til tiltak:

Individuell plan:

Individuell plan er et flott redskap for bruker og samarbeidsparter, og det er viktig at den er realistisk. Det bør også nedfelles at det er en gjensidig forpliktelse også overfor tjenesteyter.

Det er viktig at de som samarbeider om den, har kjennskap og oversikt over kommunens øvrige instanser og tjenester.

I forslag til tiltak under pkt. 6.2.3. personlig koordinator, foreslås det at personlig koordinator fortrinnsvis er tjenestemottakers saksbehandler. Her er det viktig å hindre at ikke denne personen får en dobbeltrolle hvis den både skal koordinere tjeneste og samtidig utmåle deler av disse.

Under punktet koordinering av døgnbasert hjelp fra barneverntjenesten og det psykiske helsevernet bør det opprettes et type inntaksteam på tvers av forvaltningsnivåene som både kartlegger og utreder behov for akutt plassering og videre oppfølging; kanskje kunne denne ligge til barnevernsvakta, eller annen faginstans som har kompetanse både innen barnevern og psykisk helse. Tror dette kan være et alternativ til foreslåtte tvisteløsningsorganet.